Canlyniadau arholiadau mewn ysgolion yng Nghymru, 2020/21 (dros dro)

30 Medi 2021
SFR 305/2021

Newidiadau i'r broses o lunio'r ystadegau hyn

Atal mesurau perfformiad

Oherwydd canslo'r cyfnod arholiad arferol yn 2020/21 a'r amharu parhaus ar Ysgolion oherwydd y pandemig coronafeirws (COVID-19), cadarnhaodd y Gweinidog Addysg ar y pryd ni fyddai Llywodraeth Cymru yn cynfrifo nac cyhoeddi mesurau perfformiad ar gyfer 2019/20 or 2020/21, ar gyfer Blwyddyn 11 a'r chweched dosbarth.

Mae'r dadansoddiad a gyflwynir yn y datganiad hwn yn seiliedig ar ddosbarthiadau gradd sy'n gyson â gwybodaeth arall a ryddhawyd gan Cymwysterau Cymru a'r Cyd-Gyngor Cymwysterau (JCQ) (gweler y diffiniadau). Mae'r dosbarthiadau gradd hyn yn caniatáu i'r canlyniadau gael eu dadansoddi ar lefel fwy man ac yn dangos canlyniadau ar yr ystodau gallu uchaf ac isaf.

Graddau a aseswyd gan ganolfannau

Yn dilyn canslo arholiadau cyhoeddus, mae'r holl gymwysterau a fyddai wedi cael eu sefyll fel arholiadau yn nhymor yr haf 2020/21 wedi cael eu dyfarnu gyda model gradd a bennir gan ganolfan. Penderfynwyd ar raddau gan ysgolion a cholegau, yn seiliedig ar eu hasesiad o waith dysgwyr, gan ddefnyddio ystod o dystiolaeth (gan gynnwys asesiadau heblaw arholiadau, ffug arholiadau a gwaith dosbarth).

Ni fydd gan ddisgyblion y dyfarnwyd cymhwyster iddynt cyn cyfres arholiadau haf 2020 radd a bennir gan y ganolfan ond y graddau a gyflawnwyd ganddynt mewn arholiad ysgrifenedig

Dosbarthiad Graddau

Mae'r gwerthoedd yn y graffiau a'r ffigurau yn y datganiad hwn yn dangos canran y cofrestriadau a ddyfarnwyd ar bob gradd unigol, wedi'u dadansoddi yn ôl nodweddion dethol disgyblion. Er enghraifft, yn Siart 2, mae'r bar glas golau cyntaf ar y chwith (gwerth 6.9 y cant) yn cynrychioli nifer y graddau A * a ddyfarnwyd yn 2017/18 fel canran o'r holl gofrestriadau yn 2017/18.

Mae'r canlyniadau hyn yn cynrychioli'r data a oedd ar gael i gyrff dyfarnu ar 17 Medi 2021. Gallant fod yn wahanol i'r canlyniadau a gyhoeddwyd yn gynharach gan naill ai Cymwysterau Cymru neu JCQ. Mae'r datganiad

Ynglŷn â'r datganiad hwn

Mae'r Datganiad Ystadegol hwn yn rhoi dadansoddiad o'r arholiadau allanol a ddyfarnwyd i ddisgyblion ym Mlwyddyn 11 (CA4; 15 oed) neu ddisgyblion chweched dosbarth (17 oed ar ddechrau'r flwyddyn academaidd) mewn ysgolion yng Nghymru yn 2020/21 ac yn ystod blynyddoedd blaenorol. I gael rhagor o ddata a dadansoddiad manylach, gweler y tablau ategol

Yn y datganiad hwn

Disgyblion Bl. 11 (CA4)
Dosbarthiad Graddau 3
Nodweddion Disgybl 6
Disgyblion 17 oed
DosbarthiadGraddau 12
Nodweddion Disgybl
Atodiad
Diffiniadau 15
Nodiadau 15

Ystadegydd: Stephen Hughes ~ 0300 025 5060 ~ ystadegau.ysgolion@llyw.cymru

Ymholiadau gan y wasg: 0300 025 8099 Ymholiadau gan y cyhoedd : 0300 025 5050 Twitter: @YstadegauCymru

ystadegol hwn yn canolbwyntio ar ddisgyblion ym mlwyddyn 11 mewn ysgolion a gynhelir yng Nghymru ac mae'n cynnwys canlyniadau apeliadau llwyddiannus hyd at 17 Medi 2021. Data a gyhoeddwyd gan sefydliadau eraill.

1. Canlyniadau allweddol 2020/21

Blwyddyn 11 (Cyfnod Allweddol 4)

- Yn 2020/21, roedd y canran y cofrestriadau a ddyfarnwyd A*-A ac A*-C yr uchaf ers 2008/09 (mae data rhwng 2008/09 a 2014/15 ar gael ar StatsCymru) (siart 1).
- Roedd canran y cofrestriadau a ddyfarnwyd ar bob gradd unigol A*, A ac G yn uwch yn 2020/21 na'r flwyddyn flaenorol tra bod canran y cofrestriadau yn is ar gyfer bob gradd unigol rhwng B ac F (siart 2).
- Mae'r canlyniadau yn ôl nodweddion dethol disgyblion yn dangos:
    - Cynyddodd y bwlch rhwng bechgyn a merched dros y flwyddyn ddiwethaf ar raddau A*-A ac A*-G ond gostyngodd ar raddau A* -C, gyda merched yn perfformio'n well na bechgyn ym mhob un o'r tair ystod gradd (siart 6b).
    - Cynyddodd y bwlch rhwng disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim a'r rhai nad ydynt yn gymwys yn yr ystod graddau A*-A , A*-C ac A*-G, gyda disgyblion nad ydynt yn gymwys yn perfformio’n well na’r rhai sydd yn gymwys (siart 7b).
    - Cynyddodd y bwlch rhwng disgyblion Gwyn Prydain a disgyblion Du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig yn yr ystod graddau A*-A ac A*-C gyda disgyblion Du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig yn perfformio’n well na disgyblion Gwyn Prydeinig. Roedd y bwlch yn A*-G yn ddibwys.

Disgyblion 17 oed (Chweched dosbarth)

- Gweler patrwm tebyg yng nghanlyniadau Safon Uwch.
- Roedd y canran y cofrestriadau a ddyfarnwyd A*-A yr uchaf ers 2008/09 (mae data rhwng 2008/09 a 2014/15 ar gael ar StatsCymru)
- Cynyddodd y bwlch rhwng merched a bechgyn yn yr ystod graddau A*-A ac A*-C gyda merched yn perfformio’n well na bechgyn. Roedd y bwlch yn A*-E yn ddibwys (siart 11b).

2. Disgyblion blwyddyn 11 (Cyfnod Allweddol 4)

Dosbarthiad gradd TGAU cyffredinol

Siart 1: canran y cofrestriadau TGAUI fesul gradd dros pob pwnc

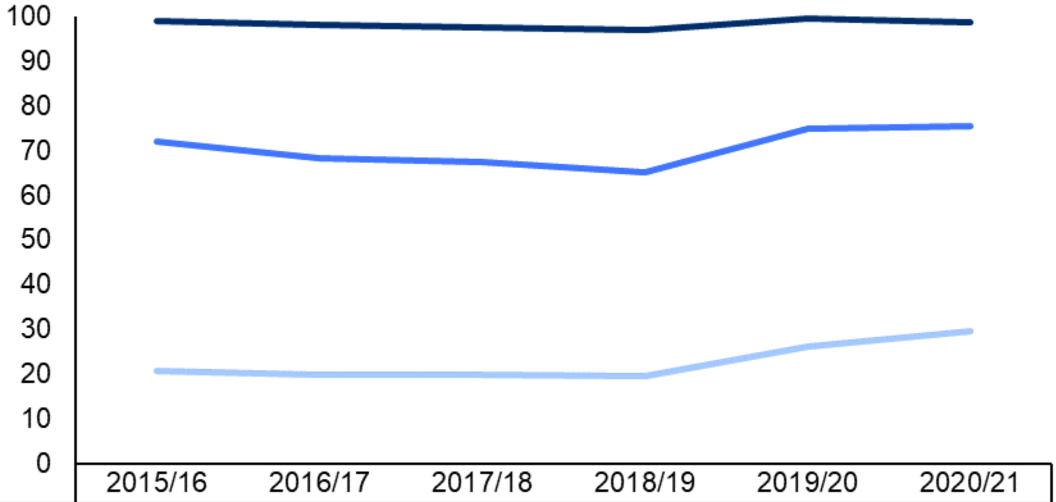

	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
A*-G	98.9	98.0	97.5	96.9	99.4	98.6
A*-C	71.9	68.2	67.3	65.1	74.9	75.4
A*-A	20.8	19.8	19.8	19.5	26.0	29.7

Rhwng 2015/16 a 2018/19 gostyngodd canran y cofrestriadau TGAU sy'n cyrraedd pob ystod gradd (A*-A, A*-C ac A*-G). Y gostyngiad mwyaf yn y cyfnod hwnnw oedd gostyngiad o 6.8 pwynt canran yn yr ystod A* -C.

Yn 2020/21 mae canran y cofrestriadau TGAU yn yr ystod graddau A*-A ac A*-C wedi cynyddu o 2019/20. Roedd y cynnydd mwyaf yn yr ystod A*-A gyda chynnydd o 3.7 pwynt canran. Mae canran y cofrestriadau TGAU a ddyfarnwyd yn yr ystod A*-G wedi gostwng yn 2020/21 i 98.6 pwynt canran.

Siart 2: Canran y cofrestriadau TGAU fesul gradd unigol dros pob pwnc

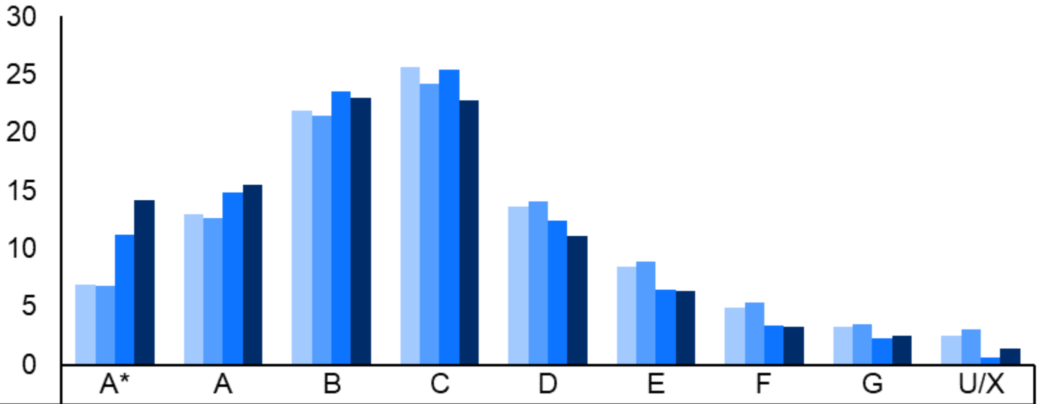

	A*	A	B	C	D	E	F	G	U/X
2017/18	6.9	12.9	21.8	25.6	13.6	8.4	4.9	3.2	2.5
2018/19	6.8	12.7	21.4	24.2	14.1	8.9	5.3	3.5	3.1
2019/20	11.2	14.8	23.5	25.4	12.4	6.4	3.4	2.3	0.6
2020/21	14.2	15.5	23.0	22.7	11.1	6.4	3.3	2.5	1.4

Digwyddodd y newid mwyaf yn y dosbarthiad yn 2019/20 a 2020/21. Yn 2020/21 cynyddodd canran y cofrestriadau TGAU a ddyfarnwyd graddau A* ac A o gymharu â blynyddoedd blaenorol, mae'r cynnydd mwyaf yn A* gyda 14.2 pwynt canran. Mae hyn yn cyfateb i ostyngiad yn y cofrestriadau TGAU a ddyfarnwyd graddau C, D, E ac F yn 2020/21.

Siart 3: Canran y cofrestriadau TGAU fesul gradd unigol mewn cymwysterau llythrennedd

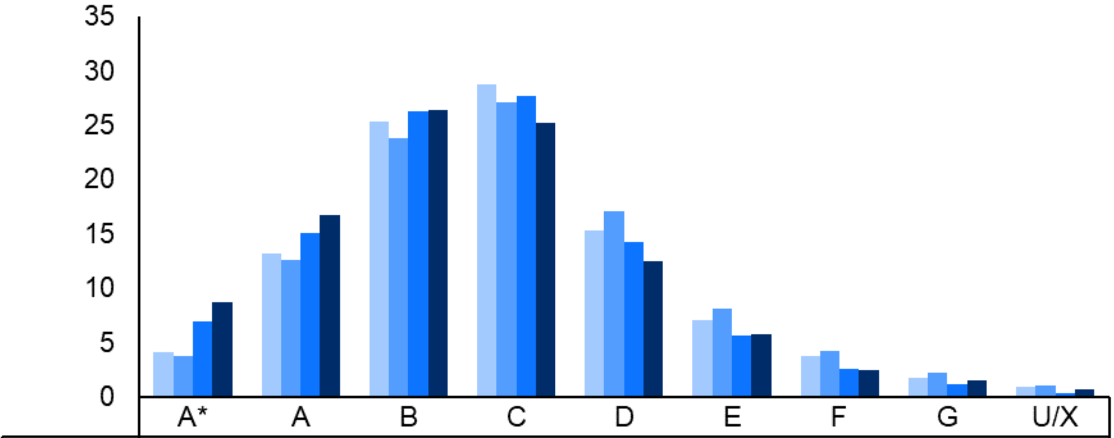

	A*	A	B	C	D	E	F	G	U/X
2017/18	4.1	13.2	25.3	28.7	15.3	7.0	3.8	1.7	0.9
2018/19	3.7	12.6	23.8	27.1	17.1	8.2	4.2	2.2	1.1
2019/20	7.0	15.1	26.3	27.7	14.3	5.7	2.5	1.1	0.3
2020/21	8.7	16.7	26.4	25.2	12.5	5.7	2.5	1.5	0.7

Mae cymwysterau llythrennedd yn cynnwys TGAU Saesneg / Cymraeg (iaith gyntaf) Iaith a Llenyddiaeth.

O 2018/19 i 2019/20 bu cynnydd yng nghanran y cofrestriadau TGAU a ddyfarnwyd graddau A*, A, B ac C. Yn 2020/21 bu cynydd pellach yn y dyfarniadau graddau A*, A ac C. Roedd y cynydd mwyaf o 1.8 pwynt canran yng ngradd A*. Mae hyn yn cyfateb i ostyngiad yn y cofrestriadau TGAU a ddyfarnwyd graddau C ac D yn 2020/21.

Siart 4: Canran y cofrestriadau TGAU fesul gradd unigol mewn cymwysterau rhifedd

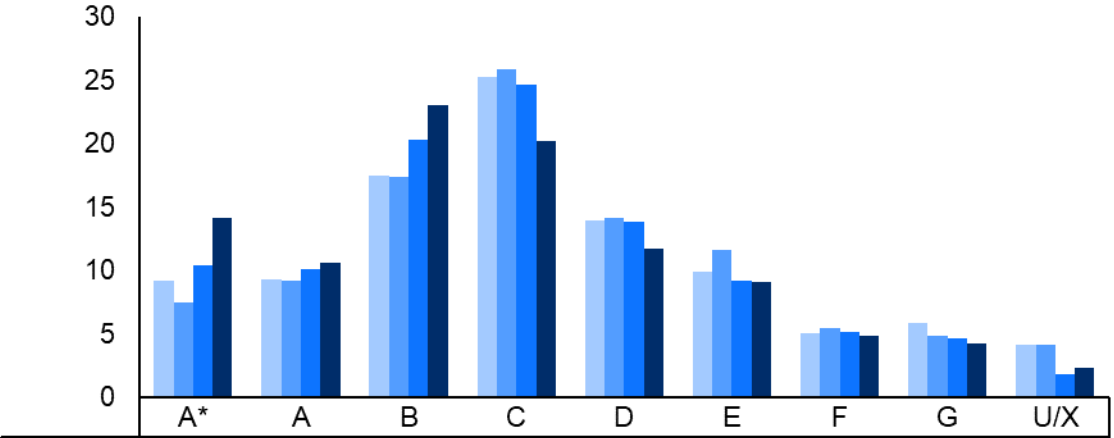

	A*	A	B	C	D	E	F	G	U/X
2017/18	9.2	9.3	17.5	25.2	13.9	9.9	5.1	5.8	4.1
2018/19	7.5	9.2	17.4	25.9	14.1	11.6	5.4	4.8	4.2
2019/20	10.4	10.1	20.3	24.6	13.9	9.1	5.2	4.6	1.8
2020/21	14.1	10.6	23.1	20.2	11.7	9.0	4.8	4.2	2.3

Mae cymwysterau rhifedd yn cynnwys TGAU Mathemateg a TGAU Mathemateg Rhifedd.

O 2018/19 i 2019/20 bu cynnydd yng nghanran y cofrestriadau TGAU a ddyfarnwyd graddau A*, A a B. Yn 2020/21 mae canran y cofrestriadau TGAU a ddyfarnwyd graddau A * -B wedi cynyddu pellach. Roedd y cynydd mwyaf o 3.7 pwynt canran yng ngradd A*. Mae hyn yn cyfateb i ostyngiad yn y cofrestriadau TGAU a ddyfarnwyd graddau C-G yn 2020/21. Roedd yr ostyngiad mwyaf o 4.4 pwynt canran yng ngradd C.

Siart 5: Canran y cofrestriadau TGAU fesul gradd unigol mewn cymwysterau gwyddoniaeth

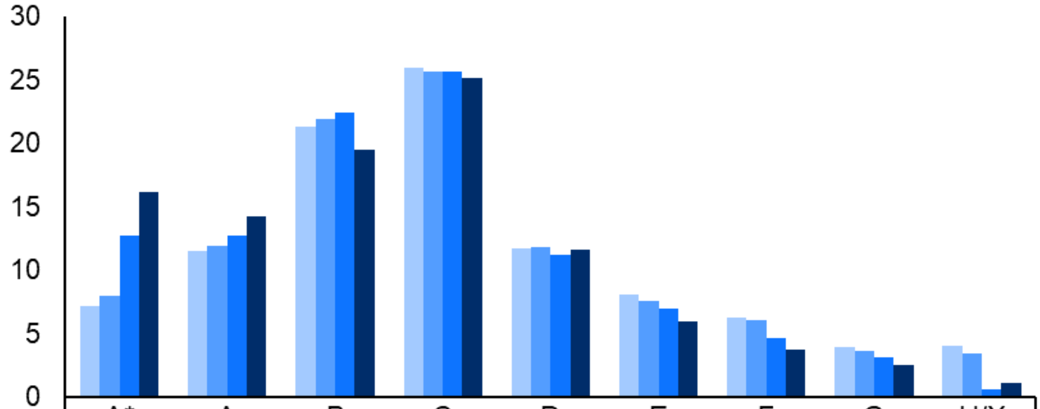

	A*	A	B	C	D	E	F	G	U/X
2017/18	7.2	11.5	21.3	25.9	11.8	8.1	6.3	3.9	4.0
2018/19	8.0	11.9	21.9	25.6	11.9	7.6	6.0	3.7	3.5
2019/20	12.7	12.7	22.4	25.6	11.2	7.0	4.6	3.1	0.6
2020/21	16.1	14.2	19.4	25.2	11.6	5.9	3.7	2.6	1.1

Mae cymwysterau gwyddoniaeth yn cynnwys TGAU yn y pynciau a ganlyn: Ffiseg, Bioleg, Cemeg, Gwyddoniaeth (Gwobr Ddwbl), Gwyddoniaeth Gymhwysol (Gwobr Ddwbl) a Gwyddoniaeth Gymhwysol (Gwobr Sengl).

O 2018/19 i 2019/20 bu cynnydd yng nghanran y cofrestriadau TGAU a ddyfarnwyd graddau A*-B. Yn 2020/21 mae canran y cofrestriadau TGAU sy'n cyflawni A* ac A wedi cynyddu pellach. Roedd y cynnydd mwyaf o 3.4 pwynt canran yng ngradd A*. Mae hyn yn cyfateb i ostyngiad yn y cofrestriadau TGAU sy'n cyflawni graddau B, C, E ac F yn 2020/21.

Canlyniadau fesul nodweddion disgyblion

Mae'r siartiau canlynol yn dangos sut mae'r dosbarthiad gradd yn 2020/21 yn ôl nodweddion dethol disgyblion. Gellir gweld cymariaethau yn ôl ethnigrwydd y disgyblion a statws AAA yn y tablau atodol.

Rhywedd

Siart 6a: Canran y cofrestriadau TGAU gan ddisgyblion blwyddyn 11 yn cyflawni y graddau dros pob pwnc, fesul rhywedd, 2020/21

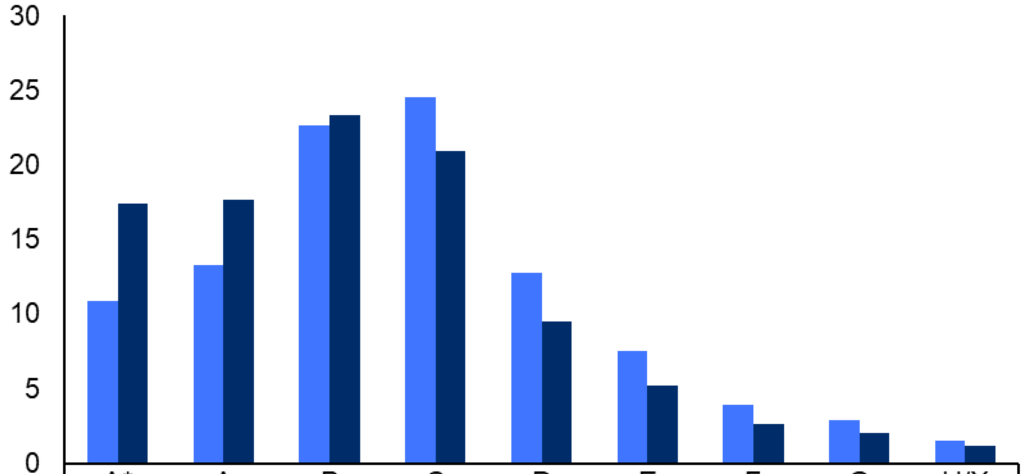

	A*	A	B	C	D	E	F	G	U/X
Bechgyn	10.8	13.2	22.6	24.6	12.8	7.5	4.0	2.9	1.5
Merched	17.4	17.7	23.3	21.0	9.5	5.2	2.7	2.0	1.2

Yn 2020/21, cofnodwyd 149,440 o TGAU gan ferched a 145,540 gan fechgyn. Cyflawnodd merched mwy o raddau yn A *, A a B na bechgyn. Roedd y gwahaniaeth gradd mwyaf yng ngraddau A* ac A gyda merched yn cyflawni 6.6 a 4.5 pwynt canran yn y drefn honno yn fwy o raddau A na bechgyn. Roedd y gwahaniaeth gradd lleiaf yng ngradd U/X gyda bechgyn yn cyflawni 0.4 pwynt canran yn fwy o raddau U/X na merched.

Tabl 1: Canran y cofrestriadau TGAU yn cyflawni ystod graddau dros pob pwnc yn ôl rhywedd

			Canran y cofrestriadau fesul gradd:			
	Blwyddyn	Nifer y cofrestriadau	A*-A	A*-C	A*-G	Dim gradd wedi'I dyfarnu
Bechgyn	2015/16	118,970	16.9	67.3	98.6	1.4
	2016/17	134,660	16.0	64.2	97.7	2.3
	2017/18	134,763	16.3	62.5	97.0	3.0
	2018/19	139,754	15.7	59.9	96.4	3.6
	2019/20	141,082	21.3	70.4	99.3	0.7
	2020/21	145,540	24.1	71.3	98.5	1.5
Merched	2015/16	125,722	24.6	76.2	99.1	0.9
	2016/17	139,145	23.5	72.1	98.3	1.7
	2017/18	137,773	23.2	71.9	97.9	2.1
	2018/19	142,816	23.1	70.1	97.5	2.5
	2019/20	143,944	30.7	79.3	99.4	0.6
	2020/21	149,440	35.1	79.4	98.8	1.2

Siart 6b: Gwahaniaeth pwynt canran yng nghofrestriadau TGAU sy'n cyflawni ystod gradd yn ôl rhywedd (merched - bechgyn)

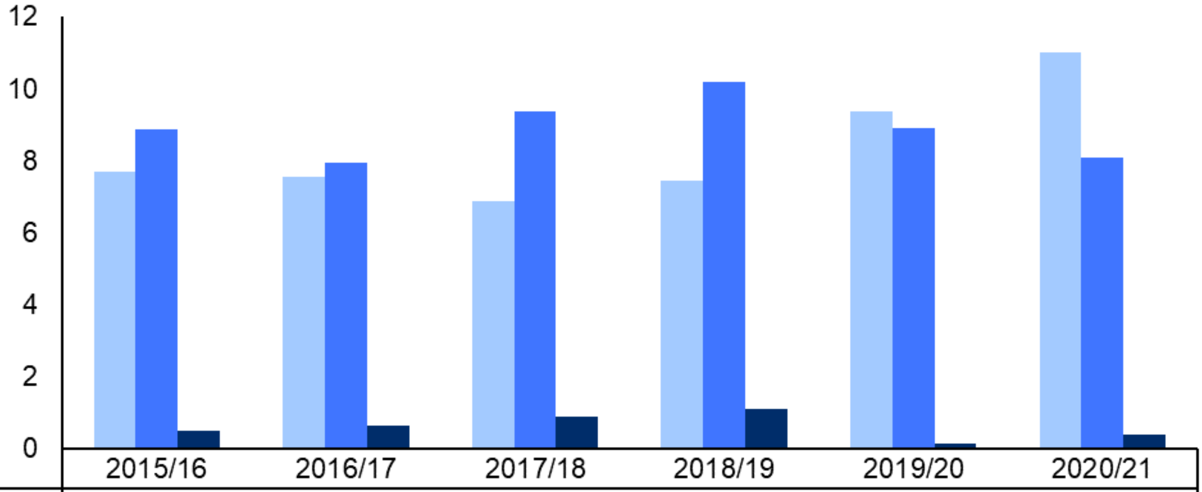

	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
A*-A	7.7	7.6	6.9	7.4	9.4	11.0
A*-C	8.9	7.9	9.4	10.2	8.9	8.1
A*-G	0.5	0.6	0.9	1.1	0.1	0.4

Mae Siart 6b yn dangos y gwahaniaeth rhwng canran y merched a gyflawnodd yr ystod gradd a chanran y bechgyn a gyflawnodd yr ystod gradd (ee yn Nhabl 1 yn 2015/16 cyflawnodd 24.6% o ferched a 16.9% o fechgyn A* -A. Felly y gwahaniaeth yw 7.7 pwynt canran fel y dangosir yn y siart uchod).

Mae'r bwlch rhwng merched a bechgyn sy'n cyflawni graddau A*-A wedi ehangu rhwng 2015/16 a 2020/21, o 7.7 pwynt canran yn 2015/16 i 11.0 pwynt canran yn 2020/21.

Mae'r bwlch rhwng merched a bechgyn sy'n cyflawni graddau A*-C wedi culhau rhwng 2015/16 a 2019/20, o 8.9 pwynt canran yn 2015/16 i 8.1 pwynt canran yn 2020/21.

Mae'r bwlch rhwng merched a bechgyn sy'n cyflawni graddau A*-G yn ddibwys, yn amrywio rhwng 2015/16 a 2020/21 o 0.5 pwynt canran yn 2015/16 i 0.4 pwynt canran yn 2020/21.

Prydau ysgol am ddim (PYD)

Mae disgyblion yn [gymwys i gael prydau ysgol](#) am ddim os yw eu teuluoedd yn derbyn rhai buddion / taliadau cymorth neu os ydynt ar gredyd cyffredinol. Mae siartiau 7a ac 7b yn dangos maint y bwlch rhwng y rhai sy'n gymwys i gael PYD (eFSM) a'r rhai nad ydynt (nFSM).

Siart 7a: Canran y cofrestriadau TGAU gan ddisgyblion blwyddyn 11 yn cyflawni y graddau dros pob pwnc yn ôl statws PYD (FSM), 2020/21

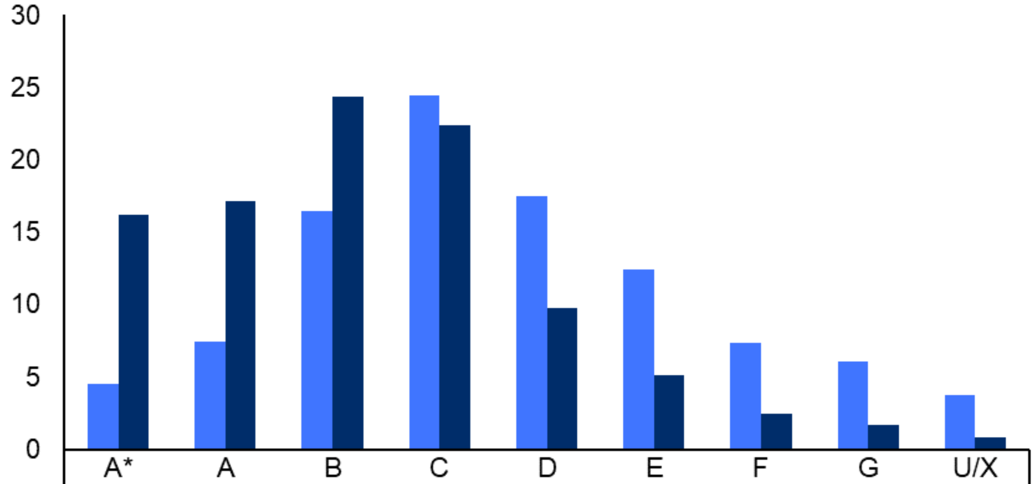

	A*	A	B	C	D	E	F	G	U/X
eFSM	4.5	7.5	16.5	24.4	17.5	12.4	7.4	6.1	3.7
nFSM	16.2	17.2	24.3	22.4	9.8	5.1	2.5	1.7	0.9

Yn 2020/21, cofnodwyd 50,728 o TGAU gan ddisgyblion a oedd yn gymwys ar gyfer PYD a 244,252 gan ddisgyblion nad oeddent yn gymwys i gael PYD. Roedd canran uwch o ddisgyblion nad oeddent yn gymwys ar gyfer PYD yn cyflawni graddau A*, A a B na disgyblion a oedd yn gymwys am PYD. Roedd y gwahaniaeth gradd fwyaf yng ngradd A* gyda disgyblion yn gymwys i gael PYD yn cyflawni 11.6 pwynt canran yn fwy o raddau A* na disgyblion nad oeddent yn gymwys i gael PYD. Roedd y gwahaniaeth gradd leiaf ar y radd C gyda disgyblion ddim yn gymwys ar gyfer PYD yn cyflawni 2.1 pwynt canran yn llai o raddau C na disgyblion sy'n gymwys i gael PYD.

Tabl 2: Canran y cofrestriadau TGAU sy’n cyflawni yr ystod gradd dros pob pwnc yn ôl statws PYD

			Canran y cofrestriadau fesul gradd:			
	Blwyddyn	Nifer y cofrestriadau	A*-A	A*-C	A*-G	Dim gradd wedi'I dyfarnu
Gymwys i PYD	2015/16	29,844	8.0	50.0	96.6	3.4
	2016/17	35,624	6.9	44.5	94.2	5.8
	2017/18	35,548	7.1	43.1	92.9	7.1
	2018/19	37,443	6.6	40.7	92.0	8.0
	2019/20	39,244	10.7	53.6	98.1	1.9
	2020/21	50,728	12.0	52.9	96.3	3.7
Ddim yn gwmwys i PYD	2015/16	214,819	22.6	74.9	99.2	0.8
	2016/17	238,180	21.7	71.7	98.6	1.4
	2017/18	236,988	21.7	70.9	98.2	1.8
	2018/19	245,130	21.4	68.8	97.7	2.3
	2019/20	245,782	28.5	78.3	99.6	0.4
	2020/21	244,252	33.4	80.1	99.1	0.9

Siart 7b: Gwahaniaeth pwynt canran yng nghofrestriadau TGAU sy'n cyflawni ystod gradd yn ôl statws PYD (ddim yn gymwys – yn gymwys)

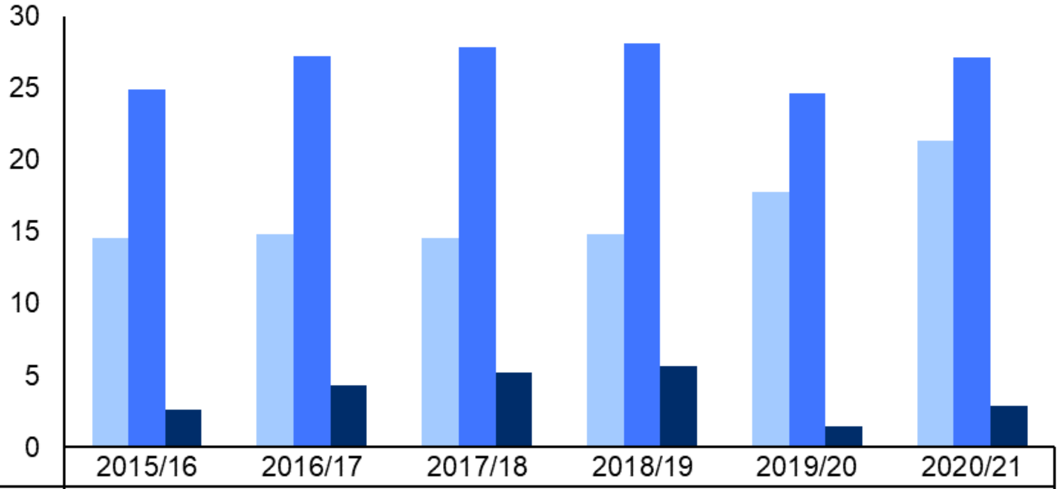

	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
A*-A	14.6	14.8	14.6	14.8	17.8	21.4
A*-C	24.9	27.2	27.9	28.1	24.7	27.2
A*-G	2.6	4.4	5.2	5.7	1.5	2.9

Mae Siart 7b yn dangos y gwahaniaeth rhwng canran y disgyblion nad ydynt yn gymwys ar gyfer PYD a gyflawnodd yr ystod gradd a chanran y disgyblion sy'n gymwys ar gyfer PYD a gyflawnodd yr ystod gradd (ee yn Nhabl 2 yn 2015/16 cyflawnodd 22.6% o ddisgyblion nad oeddent yn gymwys i gael PYD a 8.0% o'r disgyblion sy'n gymwys ar gyfer PYD graddau A*-A. Felly'r gwahaniaeth yw 14.6 pwynt canran fel y dangosir yn y siart uchod).

Ehangodd y bwlch ychydig rhwng disgyblion nad oeddent yn gymwys ar gyfer PYD a disgyblion sy'n gymwys ar gyfer PYD sy'n cyflawni graddau A*-A rhwng 2015/16 a 2020/21, o 14.6 pwynt canran yn 2015/16 i 21.4 pwynt canran yn 2019/20.

Ehangodd y bwlch rhwng disgyblion nad oeddent yn gymwys ar gyfer PYD a disgyblion sy'n gymwys ar gyfer PYD sy'n cyflawni graddau A*-C rhwng 2015/16 a 2020/21, o 24.9 pwynt canran yn 2015/16 i 27.2 pwynt canran yn 2020/21.

Ehangodd y bwlch rhwng disgyblion nad oeddent yn gymwys ar gyfer PYD a disgyblion sy'n gymwys ar gyfer PYD sy'n cyflawni graddau A*-G rhwng 2015/16 a 2019/20, o 2.6 pwynt canran yn 2015/16 i 2.9 pwynt canran yn 2020/21.

Ethnigrwydd

Yng nghyd-destun y cyhoeddiad hwn mae'r categori "Gwyn" a ddefnyddir isod, yn cyfeirio at ddisgyblion Gwyn-Brydeinig yn unig. Mae'r holl ddisgyblion eraill sydd ag ethnigrwydd wedi'i recordio wedi'u cynnwys o dan y categori grŵp Du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig. Felly mae'r categori hwn hefyd yn cynnwys disgyblion Gwyn nad ydynt yn Brydeinig. Nid yw disgyblion nad ydynt wedi nodi eu hethnigrwydd wedi'u cynnwys. Mae'n debygol y bydd gwahaniaethau mewn cyflawniad rhwng grwpiau yn y categori Du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig. Rydym yn archwilio pa ddadansoddiad pellach sy'n bosibl ar gyfer grwpiau ethnig manylach.

Siart 8a: Canran y cofrestriadau TGAU gan ddisgyblion blwyddyn 11 yn cyflawni y graddau dros pob pwnc yn ôl ethnigrwydd, 2020/21

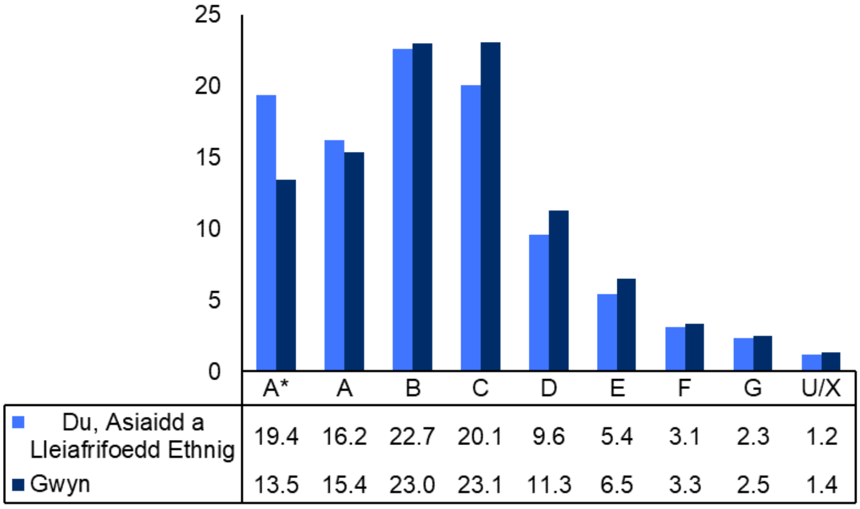

Yn 2020/21 roedd 32,387 o gofnodion TGAU gan ddisgyblion Du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig a 260,937 gan ddisgyblion Gwyn. Dyfarnwyd canran uwch o raddau A* a B i ddisgyblion Du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig na disgyblion Gwyn. Roedd y gwahaniaeth gradd mwyaf ar y radd A* gyda disgyblion Du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig yn derbyn 5.9 pwynt canran yn fwy o raddau A* na disgyblion Gwyn. Roedd y gwahaniaeth gradd lleiaf ar y radd F a G gyda disgyblion Gwyn yn derbyn 0.2 pwynt canran yn fwy o raddau F a G na disgyblion Du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig.

Tabl 3: Canran y cofrestriadau TGAU sy'n cyflawni yr ystod gradd dros pob pwnc yn ôl ethnigrwydd

			Canran y cofrestriadau fesul gradd:			
	Blwyddyn	Nifer y cofrestriadau	A*-A	A*-C	A*-G	Dim gradd wedi'I dyfarnu
Du, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig	2015/16	20,851	25.1	73.0	98.5	1.5
	2016/17	23,053	25.5	71.1	97.7	2.3
	2017/18	24,740	25.6	71.4	97.7	2.3
	2018/19	28,124	23.8	68.4	96.8	3.2
	2019/20	29,379	31.5	77.1	99.3	0.7
	2020/21	32,387	35.6	78.3	98.8	1.2
Gwyn	2015/16	221,045	20.5	72.1	99.0	1.0
	2016/17	247,352	19.4	68.3	98.2	1.8
	2017/18	244,848	19.4	67.3	97.6	2.4
	2019/19	250,970	19.1	65.1	97.1	2.9
	2019/20	254,206	25.3	74.6	99.4	0.6
	2020/21	260,937	28.9	75.0	98.6	1.4

Siart 8b: Gwahaniaeth pwynt canran yng nghofrestriadau TGAU sy'n cyflawni ystod gradd yn ôl ethnigrwydd (Du, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig – gwyn)

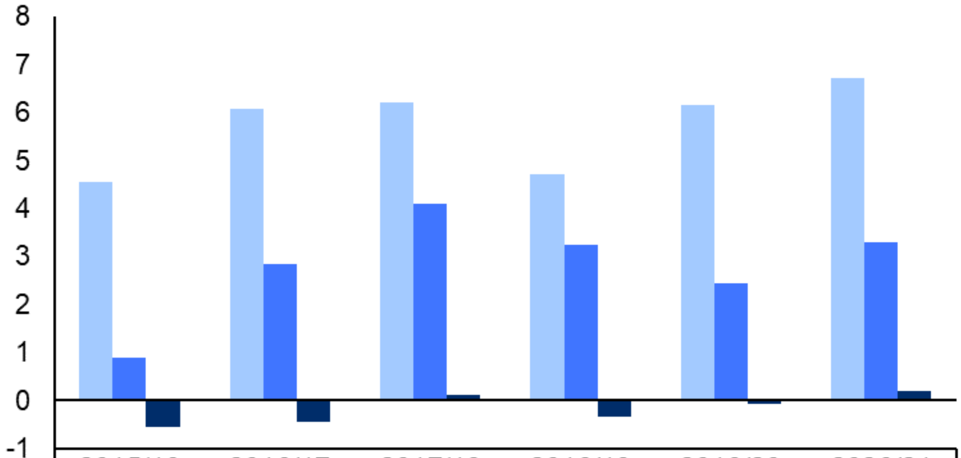

	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
A*-A	4.5	6.1	6.2	4.7	6.2	6.7
A*-C	0.9	2.8	4.1	3.3	2.5	3.3
A*-G	-0.6	-0.5	0.1	-0.3	-0.1	0.2

Mae Siart 8b yn dangos y gwahaniaeth rhwng canran y disgyblion Du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig y dyfarnwyd yr ystod gradd iddynt a chanran y disgyblion Gwyn y dyfarnwyd yr ystod gradd iddynt (ee yn Nhabl 3 yn 2015/16 25.1% dyfarnwyd graddau A*-A i ddisgyblion Du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig a 20.5% o ddisgyblion Gwyn. Felly'r gwahaniaeth yw 4.5 pwynt canran fel y dangosir uchod)

Ehangodd y bwlch rhwng disgyblion Du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig a disgyblion Gwyn a ddyfarnwyd graddau A*-A rhwng 2015/16 a 2020/21, o 4.5 pwynt canran yn 2015/16 i 6.7 pwynt canran yn 2020/21.

Mae’r bwlch yn amrywio rhwng disgyblion Du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig a disgyblion Gwyn a ddyfarnwyd graddau A*-C rhwng 2015/16 a 20120/21, o 0.9 pwynt canran yn 2015/16 i 3.3 pwynt canran yn 2020/21. Roedd y bwlch mwyaf o 4.1 pwynt canran yn 2017/18.

Mae’r bwlch yn ddibwys rhwng disgyblion Du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig a disgyblion Gwyn a ddyfarnwyd raddau A*-G rhwng 2015/16 a 20120/21, yn amrywio o -0.6 pwynt canran yn 2015/16 i 0.2 pwynt canran yn 2020/21.

3. Disgyblion 17 oed ar ddechrau y flwyddyn ysgol mewn Ysgolion (Cyfnod Allweddol 5)

Dosbarthiad graddau Safon Uwch

Siart 9: Canran y cofrestriadau Safon Uwch gan ddisgyblion 17 oed sy'n cyflawni ystod gradd gwahanol

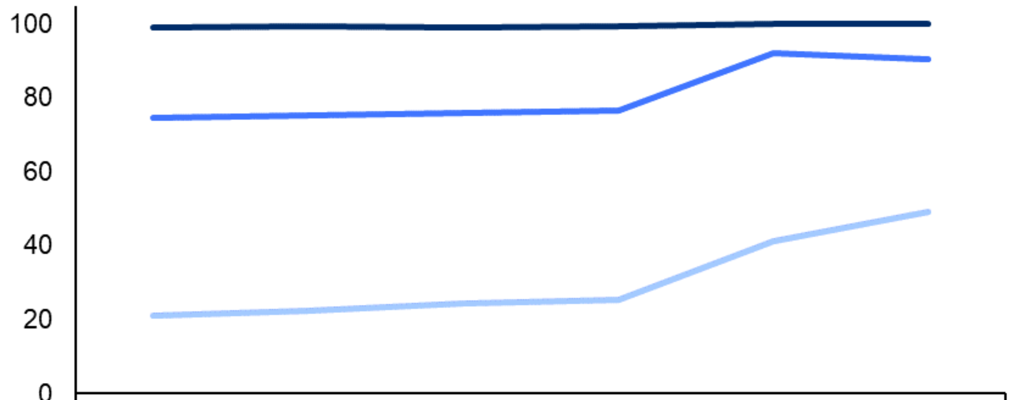

	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
A*-E	99.1	99.4	99.0	99.3	100.0	100.0
A*-C	74.8	75.3	76.1	76.7	92.2	90.6
A*-A	21.2	22.4	24.5	25.5	41.3	49.1

Rhwng 2015/16 a 2019/20 bu cynnydd yng nghanran y cofrestriadau Safon Uwch yn y tair ystod gradd (A*-A, A*-C ac A*-E). Y cynnydd mwyaf oedd cynnydd o 20.0 pwynt canran yn yr ystod gradd A*-A.

Yn 2020/21 mae canran y cofrestriadau TGAU a ddyfarnwyd yn yr ystod graddau A*-A a A*-E wedi cynyddu. Roedd y cynnydd mwyaf yn yr ystod gradd A*-A gyda chynnydd o 7.8 pwynt canran. Bu gostyngiad o 1.7 pwynt canran yn y disgyblion a ddyfarnwyd graddau A*-C .

Siart 10: Canran y cofrestriadau Safon Uwch gan ddisgyblion 17 oed sy'n cyflawni gradd ym mhob pwnc

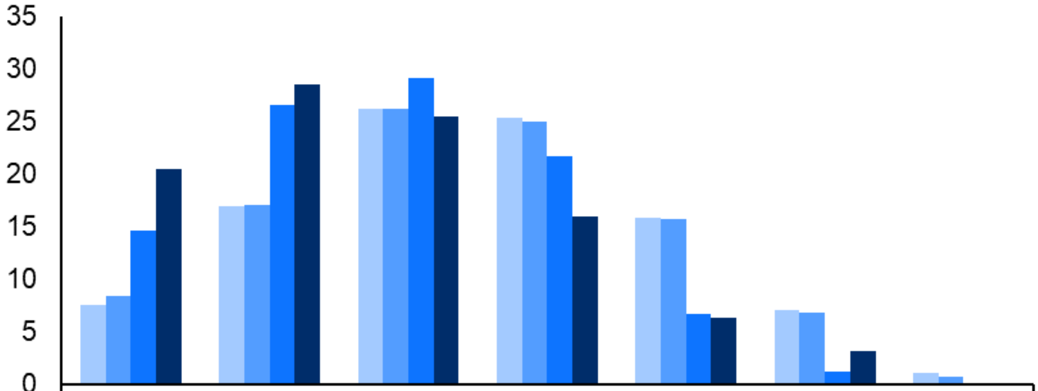

	A*	A	B	C	D	E	U/X
2017/18	7.6	16.9	26.2	25.4	15.8	7.1	1.0
2018/19	8.4	17.1	26.3	25.0	15.7	6.8	0.7
2019/20	14.6	26.7	29.2	21.7	6.6	1.1	0.0
2020/21	20.5	28.5	25.5	16.0	6.3	3.1	0.0

Rhwng 2017/18 a 2019/20 bu cynnydd yng nghanran y cofrestriadau Safon Uwch a ddyfarnwyd graddau A*-B. Yn 2020/21 mae canran y cofrestriadau Safon Uwch a ddyfarnwyd graddau A* a A wedi cynyddu'n bellach. Mae hyn yn cyfateb i ostyngiad yn y cofrestriadau Safon Uwch a ddyfarnwyd graddau B, C a D yn 2020/21.

Nodweddion disgyblion

Mae'r siartiau canlynol yn dangos sut mae'r dosbarthiad gradd yn 2020/21 yn ôl nodweddion dethol disgyblion. Nid oes siart ar gyfer hawl i brydau bwyd am ddim oherwydd bod nifer y disgyblion o'r fath ym mlwyddyn 13 mewn ysgolion a gynhelir yn rhy isel i ganiatáu unrhyw gymariaethau ystyrlon. Gellir gweld cymariaethau yn ôl ethnigrwydd disgyblion a statws AAA yn y tablau atodol a ddarperir.

Rhywedd

Siart 11a: Canran y cofrestriadau Safon Uwch gan ddisgyblion 17 oed sy'n cyflawni gradd ym mhob pwnc yn ôl rhyw, 2020/21

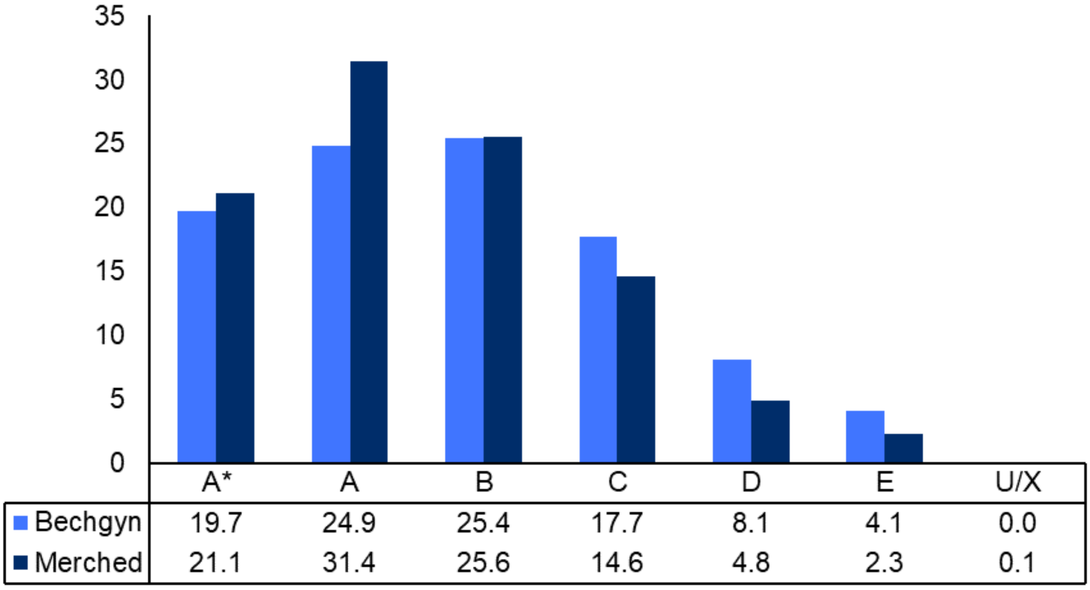

Yn 2020/21 cafwyd 12,339 o gofnodion Safon Uwch gan ferched ac 9,717 gan fechgyn. Dyfarnwyd canran uwch o raddau i ferched yn A*, A a B na merched . Roedd y gwahaniaeth gradd mwyaf ar y radd A gyda merched yn cael 6.6 pwynt canran yn fwy o raddau A na bechgyn. Roedd y gwahaniaeth gradd lleiaf ar y radd B gyda merched yn cael 0.2 pwynt canran yn fwy o raddau E na bechgyn .

Tabl 4: Canran y cofrestriadau TGAU sy'n cyflawni ystod gradd ym mhob pwnc yn ôl rhyw

			Canran y cofrestriadau fesul gradd:			
	Blwyddyn	Nifer y cofrestriadau	A*-A	A*-C	A*-E	Dim gradd wedi'l dyfarnu
Bechgyn	2015/16	10,024	20.1	70.6	98.9	1.1
	2016/17	9,586	22.6	72.2	99.1	0.9
	2017/18	8,748	24.9	72.6	98.5	1.5
	2018/19	8,278	24.6	73.1	99.0	1.0
	2019/20	8,137	38.8	90.2	99.9	0.1
	2020/21	9,717	44.6	87.7	100.0	0.0
Merched	2015/16	13,849	22.1	77.7	99.2	0.8
	2016/17	12,744	22.2	77.6	99.6	0.4
	2017/18	11,787	24.2	78.7	99.4	0.6
	2018/19	11,309	26.2	79.4	99.5	0.5
	2019/20	10,834	43.2	93.8	100.0	0.0
	2020/21	12,339	52.6	92.8	99.9	0.1

Siart 11b: Gwahaniaeth pwynt canran yn y cofrestriadau Safon Uwch sy'n cyflawni ystod gradd yn ôl rhyw (merched - bechgyn)

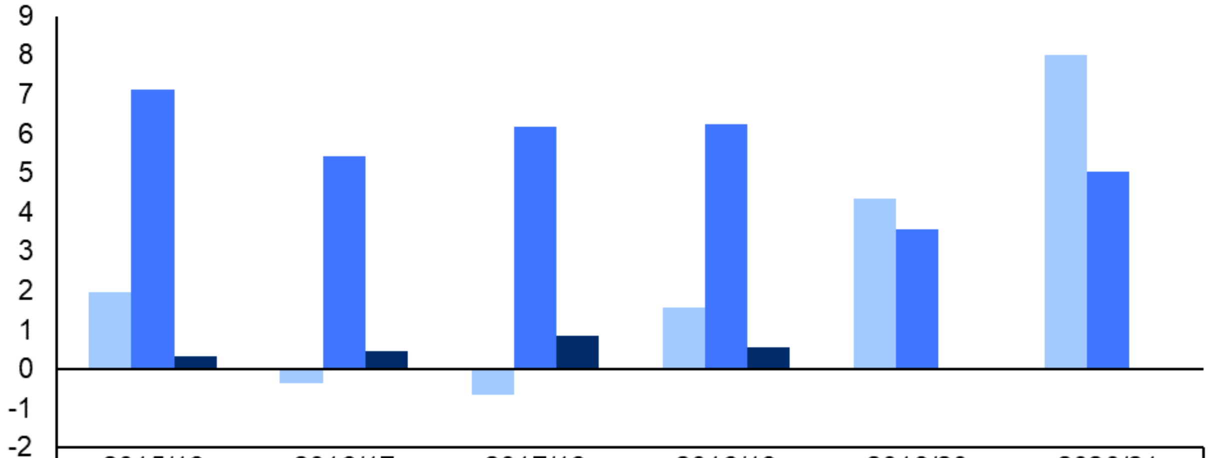

	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
A*-A	2.0	-0.4	-0.6	1.6	4.4	8.0
A*-C	7.1	5.4	6.2	6.2	3.6	5.0
A*-E	0.3	0.5	0.9	0.5	0.0	0.0

Mae Siart 11b yn dangos y gwahaniaeth rhwng canran y merched y dyfarnwyd yr ystod gradd iddynt a chanran y bechgyn y dyfarnwyd yr ystod gradd iddynt (ee yn Nhabl 4 2015/16 dyfarnwyd A*-A i 22.1% o ferched ac 20.1% o fechgyn. graddau. Felly, y gwahaniaeth yw 2.0 pwynt canran fel y dangosir uchod)

Ehangodd y bwlch rhwng merched a bechgyn a ddyfarnwyd graddau A*-A rhwng 2015/16 a 2020/21, o 2.0 pwynt canran yn 2015/16 i 8.0 pwynt canran yn 2020/21.

Culhaodd y bwlch rhwng merched a bechgyn a ddyfarnwyd graddau A*-C rhwng 2015/16 a 2020/21, o 7.1 pwynt canran yn 2015/16 i 5.0 pwynt canran yn 2020/21.

Mae’r bwlch yn ddibwys rhwng merched a bechgyn a ddyfarnwyd graddau A*-E rhwng 2015/16 a 2020/21, yn amrywio o 0.3 pwynt canran yn 2015/16 bron sero yn 2020/21.

4. Diffiniadau

Newidiadau a chymhariaethau

Ar 20 Ionawr 2021, cadarnhaodd y Gweinidog Addysg y byddai dysgwyr a gofrestrwyd ar gyfer cymwysterau TGAU, UG a Safon Uwch yn haf 2021 yn cael eu graddau wedi'u dyfarnu trwy model gradd a bennir gan y ganolfan.

Fe wnaeth cau ysgolion yn ystod y cyfnod rhwng Mawrth ac Awst 2020 atal Llywodraeth Cymru rhag cwblhau cyfrifiad o ysgolion yr Uned Cyfeirio Disgyblion (PRU) neu ddisgyblion Addysgedig heblaw yn yr Ysgol (EOTAS). Am y rheswm hwn nid yw disgyblion PRU ac EOTAS wedi'u cynnwys yn y canlyniadau ar gyfer blwyddyn academaidd 2019/20.

Fe wnaeth cau ysgolion yn ystod blwyddyn academaidd 2020/21 hefyd oedi Llywodraeth Cymru rhag cwblhau cyfrifiad o PRU neu EOTAS. Am y rheswm hwn, nid yw disgyblion PRU ac EOTAS wedi'u cynnwys yn y datganiad hwn ar gyfer blwyddyn academaidd 2020/21. Bydd data ar gyfer y disgyblion hyn yn cael ei gynnwys yn fersiwn derfynol y datganiad hwn a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2021.

Mae'r data yn y datganiad hwn yn dechrau yn 2015/16 oherwydd newid diffiniad o'r garfan TGAU rhwng 2014/15 a 2015/16 lle newidiwyd y garfan o ddisgyblion 15 oed i ddisgyblion ym Mlwyddyn 11. Gellir dod o hyd i ddata ar gyfer blynyddoedd cynharach ar StatsWales. Ffynhonellau data arall

Cyhoeddwyd gwybodaeth debyg hefyd gan Cymwysterau Cymru and JCQ. Bydd y wybodaeth a gyhoeddir gan y sefydliadau hynny yn cynnwys myfyrwyr o bob oed ac ym mhob canolfan arholi a bydd yn adlewyrchu'r graddau sydd ar gael ar ddiwrnod y canlyniadau (JCQ) neu ddechrau mis Medi (Cymwysterau Cymru). Mae'r canlyniadau yn y datganiad hwn ar gyfer myfyrwyr ym mlwyddyn 11 neu 17 oed yn unig mewn ysgolion a gynhelir yng Nghymru ac maent yn adlewyrchu'r graddau sydd ar gael ar 17 Medi 2021.

5. Nodiadau

Statws ystadegau gwladol

Mae Awdurdod Ystadegau'r Deyrnas Unedig wedi dynodi'r ystadegau hyn yn Ystadegau Gwladol, yn unol â Deddf y Gwasanaeth Ystadegau a Chofrestru 2007 a dengys gydymffurfiaeth â'r Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau.

Mae statws Ystadegau Gwladol yn golygu bod ystadegau swyddogol yn cyrraedd y safonau uchaf o ran dibynadwyedd, ansawdd a gwerth cyhoeddus.

Dylai pob ystadegyn swyddogol gydymffurfio â phob agwedd ar y Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau. Dyfernir statws Ystadegau Gwladol i ystadegau ar ôl asesiad gan gangen reoleiddio Awdurdod Ystadegau'r DU. Mae'r Awdurdod yn ystyried p'un a yw'r ystadegau yn cyrraedd y safonau uchaf o ran cydymffurfio â'r Cod, gan gynnwys y gwerth y maent yn ei ychwanegu at benderfyniadau a dadleuon cyhoeddus.

Cyfrifoldeb Llywodraeth Cymru yw sicrhau cydymffurfiaeth â'r safonau a ddisgwylir gan Ystadegau Gwladol. Os bydd gennym bryderon ynghylch a yw'r ystadegau hyn yn dal i gyrraedd y safonau priodol, byddwn yn trafod unrhyw bryderon â'r Awdurdod yn ddi-oed. Gellir dileu statws Ystadegau Gwladol unrhyw bryd os na chaiff y safonau uchaf eu cynnal, a'i adfer pan gaiff safonau eu hadfer.

Cadarnhawyd bod yr ystadegau hyn yn parhau i fod yn Ystadegau Gwladol yn 2019 yn dilyn gwiriad cydymffurfio gan y Swyddfa Rheoleiddio Ystadegau. Aseswyd yr ystadegau hyn yn llawn yn erbyn y Cod Ymarfer ddiwethaf yn 2019.

Ers adolygiad diweddaraf y Swyddfa Rheoleiddio Ystadegau, rydym wedi parhau i gydymffurfio â'r Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau, ac rydym wedi gwneud y gwelliannau canlynol:

- Mae crynodeb o'r mesurau allweddol wedi'i gynnwys ar ddechrau'r cyhoeddiad, gan gynnwys esboniad manwl o'r mesurau allweddol newydd, ac mae'r mesurau hynny wedi'u gosod yn eu cyd-destun o ran graddau cyfatebol.
- Mae dadansoddiad o'r mesurau newydd yn ôl rhyw a chymhwysedd i gael Prydau Ysgol am Ddim wedi'i gynnwys yn y datganiad a'r tablau ategol.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (LlCD)

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 yn ymwneud â gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Mae'r Ddeddf yn rhoi saith nod llesiant ar waith ar gyfer Cymru. Y nodau hyn yw cael Cymru lewyrchus, gydnerth, iachach, fwy cyfartal, fwy cyfrifol yn fyd-eang â chymunedau cydlynus a diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu. O dan adran (10)(1) o'r Ddeddf, mae'n rhaid i Weinidogion Cymru (a) gyhoeddi dangosyddion (“dangosyddion cenedlaethol”) y mae'n rhaid eu cymhwyso at ddiben mesur cynnydd tuag at gyflawni'r nodau llesiant, a (b) gosod copi o'r dangosyddion cenedlaethol gerbron y Cynulliad Cenedlaethol.

Cyflwynwyd y 46 o ddangosyddion cenedlaethol gerbron y Cynulliad Cenedlaethol ym mis Mawrth 2016 ac mae'r datganiad hwn yn cynnwys un o'r dangosyddion cenedlaethol sef y sgôr pwyntiau cyfartalog wedi'i chapio fesul disgybl, gan gynnwys y bwlch rhwng y rhai sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim a'r rhai nad ydynt yn gymwys i'w cael.

Mae gwybodaeth am ddangosyddion, ynghyd â naratifau ar gyfer pob un o'r nodau llesiant a'r wybodaeth dechnegol gysylltiedig, ar gael yn adroddiad Llesiant Cymru.

Fel dangosydd cenedlaethol o dan y Ddeddf, mae'n rhaid cyfeirio atynt mewn dadansoddiadau o lesiant lleol a baratoir gan fyrddau gwasanaethau cyhoeddus pan fyddant yn dadansoddi cyflwr llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol yn eu hardaloedd.

Rhagor o wybodaeth am Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Gallai'r ystadegau a gynhwysir yn y datganiad hwn hefyd roi naratif ategol i'r dangosyddion cenedlaethol a chael eu defnyddio gan fyrddau gwasanaethau cyhoeddus mewn perthynas â'u hasesiadau llesiant lleol a'u cynlluniau llesiant lleol.

Rhagor o fanylion

Mae'r ddogfen a'r tablau ategol ar gael yn:

https://llyw.cymru/canlyniadau-arholiadau-medi-2019-i-awst-2020-dros-dro

Mae rhagor o wybodaeth dechnegol ar gael yn y ddogfen nodiadau sydd hefyd ar y dudalen we canlyniadau arholiadau.

Diweddariad nesaf

Rhagfyr 2021

Rydym am gael eich adborth

Rydym yn croesawu unrhyw adborth ar unrhyw agwedd ar yr ystadegau hyn y gellir ei ddarparu drwy e-bostio ystadegau.ysgolion@llyw.cymru.

Trwydded Llywodraeth Agored

Mae'r holl gynnwys ar gael o dan Drwydded Llywodraeth Agored f.3.0, oni nodir fel arall.